

Felelős szerkesztő
MURANYI JOZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Harang-utca 9.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajcár.
(4 fillér)
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztős g.

NAPLÓ

KASSA, KEDD, 1910. JULIUS 19.

HATODIK ÉVFOLYAM. — 162. SZAM.

Előfizetési árak:

Kassán:
Egész évre . . . 14.—K,
Fél évre . . . 7.—,
Negyed évre . . . 3.50.,
Egy óra . . . 1.20

Vidéken:
Egész évre . . . 20.—K

Kiadóhivatal:

Kassa, Haraug-utca 9.
Telefon: 150.

Hirdetések petit sor szá-
mitással díjszabás szerint

Dulás után.

Kassa, július 18.

A bizottságok egyre-másra szál-
litják a képviselőház számára a mun-
kaanyagot. A kormányjavaslatok kö-
zül az indemnitás, az ujoncok meg-
szavazása, a romániai szerződés be-
cikkelyezése és az 560 milliós állam-
kölcson a legközelebbi feladat, hozzá
számítva a legeltetési tilalomról és
népszámlálásról szóló javaslatokat. A
parlamenti pártok is lassan-lassan hoz-
zászólnak a kormányjavaslatokhoz. A
Kossuth-párt már megtartotta állás-
foglaló értékezetét s kimondta, hogy
az indemnitást és az ujoncokat nem
szavazza meg, de a romániai keres-
kedelmi szerződést és nagy kölcsön-
ról való törvényjavaslatot igen. A
meddő telirati vita befejezése után a
parlament bőven válogathat a tör-
vényhozási munka gazdag anyagában.

A kormány már szívesen bele-
fogna az alkotó munkába, hiszen igen
sok a koalíciós kormányzat után visz-
szamaradt és eltakarítandó rom, ha a
parlamenti helyzet időt engedne rá.
De egyelőre a feliratnál tartunk. Vé-
gtg kell hallgatnunk a panaszkodók
jeremiáit s közben mulik az idő s
a legfontosabb javaslatok halasztást
sz szenvednek. Az ellenzéki pártokban
nem tud felül kerekedni az a bölcs
és hazafias belátás, hogy a parlament-
ben kevesebb legyen a szó és több a
tett. A magyar közvélemény hangu-
latának olyan nagy változása, mely
megtizedelte a szószátyárkodó koalí-
ciós pártokat s mandátumot adott a
munkára, mementó gyanánt szolgál-
hatna a sérelmi politikát hangoztató
parlamenti viadorok számára. Untig-
unjuk a választó kerületekből kicser-
zett sérelmeket, s már ott szeretnők
látni az ellenzékét, a hová a parla-
mentarizmus elve állítja; az objektív
és komoly kritika terén. Vagy attól
tartanak az ellenzéki pártok, hogy
könnyebb a választási kampányra vo-
natkozó visszaélésekből egy szűz be-
szédet kivágni, mint egy az ország
érdekeivel összekapcsolt törvényjavas-
lat kritikáját megállapítani. Az első-
höz csak frázis, nagyhangu szavak,
az utóbbihoz, mély tudás, az anyag
bölcs átlátása és erős kritikai érzés
kellenek. Mintha ebben volna a dolog
bibije. Csakhogy az ország az üres
patronokról szívesen lemoód s várja,
várja, nagyon sok ideje várja — a
munkát.

A kormány eddig már számos
alkalmat adott a törvényhozói mun-
kára. Nemcsak a maga programját
igyekszik beváltani, hanem a koalí-
ciótól rámaradt hézagok betöltésére
is törekszik. A indemnitás, az ujonc-
jutalék megszavazásával a koalíció
maradt adós. A mult regiméből való
a romániai szerződés, a Bosznia
anneksziójáról szóló törvényjavaslatok,
mely annekszió az ő alkotmányos
fedezetük alatt ment végbe. S azért
fordult a kormány a parlamenthez
ötszázhatvan millió kölcsön felvéte-
lére vonatkozó javvslatával, mert a
rengeteg összeg előteremtését, a koa-
lició angazsmánjai, gazdálkodásuk
tette szükségessé. A dalmáciai vasut-
építés terveit is azért kellett gyöke-
resen átrevideálni, a vonalhosszúsá-
got sokkal rövidebbre szabni és a
hét száz milliónál nagyobb előirány-
zott költséget csaknem felére apasz-
tani, hogy egy közgazdasági rommal
kevesebb feküdjék a nemzeti munka-
párt utjába.

A koalíció maradványa pénzügyi
helyzetünk mostani rendellenes álla-
pota. És joggal állapíthatta meg
Lukács László pénzügyminiszter, hogy
a kölcsönjavaslat szükségét nem az
ő pártja, hanem az előző törvény-
hozás okozta. S a kritika mellett
jogos buzgalommal hirdette, hogy az
államéletet a közelmúlt okozta hát-
rányoktól ő a kormány és a munka-
párt sikeresen fogják megóvni. A
felfordult állapotok helyrehozása, azzal,
hogy az ország politikai életét ren-
des mederbe tudták terelni, ennek a
kijelentésnek komoly súlyt ad. Az
ország valóban bizalommal nézhet
feldult állapotának visszaépítése elé.
Az ellenzéki támadások e tekintetben
hatástalanul maradnak, hiszen a vak
is látja, hogy ez a kormány terhes
örökség birtokába jutott s akik a
rendezés munkáját kritizálják, azok
tartásuk szem előtt, hogy a zavarban
nekik is részük van. Nehéz munka
vár a kormányra, de ahogy el tudta
takarítani a koalíció romjait, úgy
van akarata és ha kell, lesz ereje
ujraépíteni a nagy dulás után az
országot.

— Iglón választanak. Hieronymi Ká-
roly, kereskedelemügyi miniszter, tudvalevő-
leg az iglói mandátumról lemondott és a
pozsonyi mandátumot tartja meg. Iglón
nem igen örülnek ennek az elhatározásnak,
mert azt hitték, hogy miniszter képviselő-

jüket megtarthatják, már azért is, mert az
iglói kerület volt az első, ahol a munka-
párt a jövőre biztató győzelmét aratta.
Sokan vannak, akik a helyi érdekeltség
nézőpontjából vizsgálják a dolgot s a sze-
pes-gömöri vasut ügyében szerették volna,
ha a miniszter érdekeik képviselője maradt
volna. Ebben a tekintetben megnyugtathat-
juk az iglóiakat. A kereskedelmi miniszter,
amit nagyszabásu programjában mint
iglói érdeket felsorolt, a mandátum szálai-
nak ellazulásával is kapcsolatban marad
egykori lelkes választóival s amit ígért,
annak cselekvéseiben urrá lesz. Országos
érdekek döntenek el, hogy egy többes man-
dátum birtokosa, melyik kerületben marad
képviselőnek. Országos érdek sarkalta
Hieronymi elhatározását is. Az iglói ke-
rület derék, józan választó közönsége, po-
litikai érettségének, higgadt gondolkodásá-
nak és a helyes ut felismerésének oly pél-
dás jelét adta, hogy nem oszthatjuk azo-
kat az aggodalmakat, melyek a munkapárti
Igló elvesztését féltik. A meggyőződés ereje
győzedelmeskedni fog az ellenfélen.

Rákóczi ércben feltámad.

Egy művész véleménye.

Elegendő a pénz: hová épít-
sük a szobrot?

A Rákóczi szobor-bizottság hosszas
szundikálás után helyes utra tért, a midőn
elhatározta, hogy művészek véleményét kéri
ki úgy a szobor előállítását, mint helyét il-
letőleg. Jól esik konstatálni, hogy a szobor-
bizottságban az a felfogás uralkodik, hogy
egy ilyen kényes és nagyfontosságú ügyben
a hivatott véleményé legyen az első érdem-
leges szó. Ha már megismertük a legilleté-
kesebb faktor, a művészek véleményét, van
alkalom egy pozitív szögből a dolgot elbi-
rálni. Előttünk nem ujság, hogy körülbelül
minő választ fog kapni a bizottság az erre
felkért szobrász előkelőségektől. Volt alkalmunk
már több ízben erről a kérdéstről be-
szelgetni számottevő szobrásművészekkel,
akik az országos emlékművek pályázatánál
is a döntő feladatot teljesítették.

Idézzük egy régebbi közlésünket, mely
szerint Szamovolszky Ödön, a világhírre
emelkedett Szabadság-szobor pályázatának
győztese, aki különben a művészek teljes
bizalmát véve, a Kossuth-szobor juryjében
is résztvett, úgy nyilatkozott a művész,
hogy az eddig összegyűjtött 277 ezer ko-
ronát egy impozáns Rákóczi szobor kivite-
lére elegendőnek tartja. Ami a művészi
szempontot illeti, az alkotó szobrászt igen
sokszor megbénítja az a tudat, hogy óriási
arányokat kell kifejtene, ha mind azt a
pénzt igénybe akarja venni, amit egy-egy
nagyobb, monumentális emlékmű terve
rendelkezésére bocsát. Figyelmeztet az Ér-

— Léghajó a Tátrában. Lőcsei tudósítónk írja: Szombat délután nagyobb terjedelmű léghajót láttak elreptülni a Magas Tátrában. A léghajó Lengyelországból indult a krakkói katonai állomásról és délkeleti irányban Sáros megye felé vette útját.

— Vérengző gazda. Nagymajoros — szepesmegyei községben — Kurmányek Demeter gazda lerészegedve, az alkohol hatása alatt borzasztó vérengzést vitt véghez. Az apját és unokabátyját baltával halálra sebesítette, majd súlyos sebeket ejtett közbelépő anyján.

— Véletlenül meglőtte. Sztrupkó István Klobusitzky-utcai lakos tegnap töltött revolverét tisztogatta, mely véletlenül elsült a nála látogatóban levő Sztanyo János nevű mostohaöccsét mellbelőtte. A fiatal munkásfiút a közkörházba szállították.

— Garázda suhancok. Két rendőr kísérte be tegnap este a gazdasági majorból Kárpály József részeg kassai lakost. A Kalvária-utcán Kárpály testvére és egy másik suhanc megtámadták a rendőröket, de mindkettőjüket lefegyverezték s megvasalva hozták be a rendőrségre.

— Vasbotos asztalos. Renkó György asztalos tegnap vasbottal fejbeütötte Hersch Józsefet, aki súlyos sérülést szenvedett.

— Amazon-harc. Porkoláb Károlyné és Sütő Gedeonné kassai lakosnők tegnap összevesztek s eközben Porkolábné kulcsal több sérülést is tett társnőjén. Előállították.

— Rablás a vonaton. A nagyszabeni határrendőrség arról értesítette a kassai rendőrséget, hogy e hó 10 én, a szinai gyorsvonaton ismeretlen tettesek kloroformmal elaltatták és kirabolták Graeser Josefina magánzónót. A tetteseket, akiknek egyike férfi, másika nő, körözik.

— Tűz az éjszakában. Szombaton éjszaka kigyulladt Szabó Györgyné felsőpart-utcai háza. A tüzet a kivonult tűzoltóság hosszas munka után lokalizálta.

— Elvesztett igazolvány. Kozák János eperjesi rendőrőrmester elvesztette itt jártában igazolványát. A rendőrségnek adandó át megtalálás esetén.

— Verekedés. Haluska Gyula és Milya György cigány építőmunkások tegnap összeverekedtek. Mindkettőjüket véres fejvel állították elő.

— Megtámadott kasszatündér. Georg Katalin felirónő tegnap elutazóban volt Kassáról. A vasuti állomáson összetalálkozott az utána szóló Balázs János főpincérral, aki adósságát követelte. Szóváltás keletkezett, amelynek hevében a főpincér a nő kalapját letépte. A botrány okozókat előállították.

— Ellopott szőnyegek. A református templomból eltűnt 4 darab régi perzsaszőnyeg 20.000 korona értékben. Minthogy valószínűleg lopás történt, a vizsgálatot megindították.

Berger nagy kávéház
Fagylaít a la Gerbaud.
Hangversenyek mindennap.
Chikágói Karambol asztalok.

— Erzsébet-sósfürdő. Budapest (Kelenföld). Telefon: 40-84. Villamos közlekedés. A modern kor igényeinek megfelelőleg berendezve; gőzfűtés, villamos világítás. Pontos és szolid kiszolgálás. Gyógyjavalkatok: általános gyengeség, idegzsábák, izom-és ízületi csusz, köszvény, székrekedés, aranyér, alhasi vérbőség, máj és epeutak megbetegedése, főleg női bajoknál, minők: sterilizálás, tisztulási rendelkezések, hüvely és méhgyulladás, idült méhlob, húgyutak megbetegedéseinek, medencebeli lobok után visszamaradt izzadmányok. Ivó és forróleghőfürdők, vibrációs massage stb. Állandó orvosi felügyelet. A gyógyhelyre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a fürdő-

igazgatóság, a mely egyszersmind a *Budai Királyi Keserűvíz* az elismert, legjobb hashajtó-víz szállítását is eszközli.

TÁVIRAT — TELEFON.
A képviselőház ülése.

Budapest, július 18.

A képviselőház mai ülésén Návay Lajos elnökölt.

Az elnöki előterjesztések során bemutatta a többes mandátumok tulajdosainak nyilatkozatát, majd jelentést tett a legutóbb beérkezett petíciókról.

Hieronym Károly kereskedelmi miniszter több vicinális vasútról szóló javaslatot nyújtott be, amelyeket a közlekedési bizottságnak adtak ki.

A felirati vita

első szónoka Zelenyák János néppárti volt, aki a parlament improduktivitásával szemben a nép gazdasági bajainak orvoslását sürgette.

Utána Szmracsányi György néppárti beszélt. Az ex-lex megszüntetését kívánja. Sürgeti a választási reformot. Ezután hosszasan foglalkozik a választási visszaélésekkel általános zajongás közepette. Beszéde közben élesen összetűz Richter János volt néppárti, most munkapárti képviselővel és Perczel Dezsővel is.

Szmracsányit az elnök többször rendreutasítja, de ő nem hagyja magát zavartatni és a megkezdett tonusban folytatva, kibeszéli az ülést.

A horvát válság.

Budapest, július 18.

A horvát képviselők tanácskozásuk során azt a követelést vetették fel, hogy az igazságügyi osztályfőnök mozdíttassék el állásából. Tomasics bán erre nem volt hajlandó és ezért be is adta lemondását. Khuen miniszterelnök a felirati vita befejezése után Ischlbe utazik és ekkor fogja a királynak bejelenteni a bán lemondását.

Buza Barna afférje.

S.-A.-Ujhely, július 18.

Sátoraljaújhelyen tegnap tiltakozó népgyűlés volt a Buza-Gortvay-Meczner affér ügyében, amelyen a függetlenségi párt részéről Lovász Márton jelent meg. A népgyűlés Matolai Etele elnöklete alatt kimondta, hogy Buza Barna megtámadásában a sajtószabadság megsértését látja és Buzával magát mindenben azonosítja.

A kultusz államtitkár.

Budapest, július 18.

Ismételten megcáfolják azt a hírt, hogy Návay-Szabó Sándor lesz a kultuszminiszterium politikai államtitkára.

Gyermekrontó orvos.

Budapest, július 18.

A budapesti egyetem egy nagyhirű orvostanára ellen Engländer Apollónia 13 éves cselédleány feljelentést tett erkölcstelen merénylet miatt. A vádat az orvosi vizsgálat beigazolta.

Kiirtotta a családját.

Budapest, július 18.

A főváros közelében véres családi dráma játszódott le. Molnár János napidijas korán reggel elküldötte a feleségét hazulról és míg az asszony távol volt, hat alvó gyermekének nyakát átmetszette beretvájával. A véres tett után két halott gyermeke közé feküdt és a saját nyakát is átmetszette. Mikor felesége hazatért, a véres látványra megőrült. Molnár levelet hagyott hátra, amelyben azt írja, hogy havi 35 forintból nem tudtak megélni és ezért kereste a halált.

Telefon-szám 110.

**Igen fontos
mindenki
részére!**

Először:

Minden takarékos ember saját
érdekében cselekszik, ha

ékszert, aranyárut

Landau A. ékszerüzletében, Kassa,
Fő-utca 63. (Városház) vásárol,
ahol hatóságilag engedélyezett
végeladáson azokat minden kivitelben és a beszerzési áron alul
szerezheti be.

Másodszor:

Ritka alkalom, hogy egy ékszerüzlet feloszlik és raktárát ilyen olcsón kiárusítja. A végeladáson gazdag választék eddig nem létezett olcsó árakon úgy **brilliáns ékszerekben, mint drágaköves arany és ezüst tárgyakban.**

Harmadszor:

Eladásra kerül: Az egész china ezüst raktár drb. 1 frtól feljebb. Az egész ezüst raktár csekély ezüstértéken felül. Összes aranyláncok csekély aranyértéken felül. Legmodernebb függők 1 frt. 20 k. feljebb. Legfinomabb női aranyórák 10 frtól feljebb.

Landau A.
ékszerész

Kassa, Fő-utca 63.

!! Végeladás !!

Telefon-szám 110.

Fogadást ajánlok,

hogy a magy. kir. szabadalmazott osztály-sorsjegyek közül minden második sorsjegy nyer, nincs kizárva tehát, ha osztály-sorsjegyet vásárol **nálam**, nem-e a nyerő számok közül vett, mely által az I-ső osztályban már

60,000 korona főnyereményt

csinálhat. Tessék vásárolni minél hamarább, mert a húzás május hó 19-21-én lesz.

A sorsjegyek árai:

Egész	Fél	Negyed	Nyolcad
12 K	6 K	3 K	150 K

Hajnal Gyuláné dohánytőzsdéje, sorsjegyirodája
Fő-utca 79. KASSA, Fő-utca 79.

Farkas Adolf

villanyerőse berendezett sütődéjének elárúsító helyei: Fő-utca 3. — Fő-utca 105. — Kossuth L.-utca 2. — Mészáros-utca 62. — Nagyludmány-utca 12. szám alatt.
Olcsó kenyér! **Olcsó liszt.**
Kenyer árak: 1 kg. barna kenyér 16 kr. 1 kg. fehér kenyér 18 kr. Nagy barna kenyér 45 kr. Nagy fehér kenyér 50 kr. Graham kenyér 12 kr. — Liszt árak: 0-ás 25 kr., 2-es 24 kr., 4-es 23 kr., 6-os 22 kr., 7-es 21 kr. Rozsliiszt: 1-es 22 kr., 2-es 20 kr.
8 drb. sütemény 10 kr.

Farkass Mátyás

hygienikus **BORBÉLY-ÜZLETE**
Fő-utca 35. sz. a. (a Dóm mellett.)

Pontos és tiszta kiszolgálás. Abonens vendégek részére kívánatra külön fiók. Mindennemű hajmunkák készíttetnek. — Illatszerek nagy választékban kaphatók.

≡ Csak július hónapra érvényes. ≡

ÁRJEGYZÉK.

Blous Sepfirek, remek minták	métere	13 1/2 kr.
Ruhavásznak, minden létező színben	„	31 „
Voilok, kretonok jó szintartó	„	16 „
Mosó delének, bordúrral és anélkül	„	21 „
Angol Sepfirek, selyem csikkokkal	„	35 „
Francia Creponok, gouvrirozott minden színben	„	39 „
Gyapju delének, legujabb minták	„	39 „
Mosó Pouplinok, rózsa, világoskék és fehér színben	„	45 „
Madeirák, remek mintákban	„	37 „
Füzővédők, selyem szalaggal	„	48 „
Selyemfényű Cloth paplan 2 szem.	„	3-50 „
Férfi turista ing, selyem csikkal	„	1-15 „
Selyem csipke szövet	„	79 „
Szegélyes Tüllszövet blousokra	„	51 „
Férfi és női selyem ernyők	„	1-55 „

Tisztelettel: **Schvarcz Kálmán** Fő-utca 54.

Dohánytőzsde

a város központjának legforgalmasabb helyén

olcsó boltbérrel

családi okok miatt

azonnal átadó.

Közvetítők nem díjaztatnak. — Cim e lap kiadóhivatalában.

Egy intelligens francia hölgy két hónapi nyári szünidőre társalkodónőnek kerestetik. ≡ Cim a kiadóhivatalban. —

Építési és háztelkek eladása.

A gőzfürdő mellett fekvő **Gróf Andrássy-féle kert** a városi közgyűlés engedélyével **parcellázás alá kerül.**

Ez a telek, három széles, új utcával elválasztva, **több építési és háztelkekre oszlik fel s parcellánként eladó.** A felparcellázott telek, amely **építésre igen alkalmas**, a központhoz közel, a város belsejében fekszik.

Az építési telkek **olcsó árai**ról és egyéb előnyös feltételekről részletes felvilágosítást nyújt

dr. Halmi Béla és dr. Halmi Felix ügyvédek társirodája.
Kassa Fő-utca 25. l. em.

GOLDBERG és NEUWIRTH

vízvezeték és csatorna berendező cég
Kassa, Deák Ferenc-utca 37. szám.

≡ Telefon 443. szám. ≡

Jégyári berendezés

óránként 450 kg. munkaképes-séggel elsőrendű német gyártmány

négy hét alatt szállítható.

Kisebb üzemi hidegfejlesztő és jéggépeket gyorsan szállíthatnak

Gál és Fodor Budapest, Teréz-körút 23. szám.

Makulatura papir

≡ kicsiben és nagyban ≡
≡ jutányos áron kapható ≡

a „NAPLÓ” kiadóhivatalában Kassán.
— Harang-utca 9-ik szám —